

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันพุธที่ 30 มกราคม พ.ศ.2562

คอลัมน์ส่องเกษตร : เลี้ยงไว้ไม่ให้โต

ช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมานี้ ผมมีโอกาสไปร่วมงานเลี้ยงหลายงาน ในหลายๆ กลุ่มคน เป็นธรรมเนียมปฏิบัติหรืออย่างไรก็ไม่อาจทราบได้ ผู้ที่เข้าสู่วัยอาวุโสเช่นผมมักจะได้รับเชิญให้ไปกล่าวคำอวยพรปีใหม่ หรือกล่าวอะไรก็ได้ที่อยากจะกล่าวในงานเช่นนี้เสมอ ซึ่งก็นับว่าเป็นโอกาสดีที่จะได้รับฟังข้อคิดเห็นและแนวคิดของหลายๆ ท่าน การเป็นผู้ฟังทำให้เราได้รับทราบแนวคิดที่แตกต่างไปจากมุมมองเดิมๆ ที่เราเป็นอยู่

หนึ่งในงานปีใหม่ที่ผมได้เข้าร่วม คือ งานของอดีตผู้บริหารธนาคารของรัฐแห่งหนึ่ง และมีอยู่ท่านหนึ่งเสนอความเห็นได้กระทบใจผมมาก ท่านได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐที่มีต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศ สะท้อนความเป็นจริงของปีกลองทางการเมืองที่กำลังโหมโรมอยู่ในปัจจุบัน นโยบายที่กล่าวสั้นๆว่า “นโยบายเลี้ยงไว้ไม่ให้โต”

เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการเกษตร ในทุกครั้งที่มีการหาเสียงเลือกตั้ง มักจะยกความอยู่ดีกินดีของเกษตรกรมาเป็นเป้าหมายการพัฒนาเสมอ ไม่ว่าจะเป็ดยุคสมัยใด เพราะนักการเมืองมองทะลวงว่าฐานเสียงที่สำคัญคือ เกษตรกร เกษตรกรที่พร้อมจะเชื่อมั่นต่อนโยบายที่ให้ผลประโยชน์เฉพาะหน้าในช่วง 3-4 ปี ของแต่ละกลุ่มก้อนทางการเมืองได้มีโอกาสเข้ามาบริหารประเทศนำเสนอ ทั้งนโยบายการประกันราคา นโยบายการรับซื้อข้าวทุกเมล็ด หรือนโยบายสินเชื่อเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ จะว่าไปแล้ว นโยบายเหล่านี้ เมื่อฝ่ายที่เสนอนโยบายได้เข้ามาบริหารประเทศ ก็มักจะผลักดันให้เกิดภาพที่สมบูรณ์ โดยที่เนื้อในไม่ได้ตอบโจทย์ความอยู่ดีกินดีเท่าใดนัก เกษตรกรผู้ตกเป็นเครื่องมือของนโยบาย กลายเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง และรอคอยความหวังใหม่ๆ จากกลุ่มก้อนทางการเมืองใหม่ๆ อีกต่อไป และต่อไป โดยไม่สามารถหลุดพ้นไปจากวังวนนี้ได้ เรียกได้ว่า ถูกเลี้ยงไว้ไม่ให้โตนั่นเอง

ประสบการณ์ที่ผมประสบเอง กรณีของบัตรที่รัฐออกให้เกิดขึ้นในคราวที่ผมมีโอกาสได้ไปตรวจเยี่ยมการใช้บัตรในพื้นที่จังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน เกษตรกรซึ่งเป็นหญิงสูงวัยเดินทางมาร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เพื่อซื้อปุ๋ยไปใส่ในนาข้าว ผ่านกระบวนการใช้จ่ายผ่านระบบบัตรดังกล่าว ด้วยความสนใจผมเลยเข้าไปคุยด้วยว่าใช้ปุ๋ยอะไรในนาข้าวและตอนนี้ข้าวที่ปลูกอยู่ในระยะใด เกษตรกรรายนั้นตอบผมมาว่าใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในนาข้าวระยะแตกกอตามที่ร้านค้าจัดให้ พอได้ฟังคำตอบ ผมถึงกับย็นิ่งไป เพราะปกติแล้วปุ๋ยสูตรนี้นับว่าเป็นปุ๋ยที่มีราคาค่อนข้างสูง และใช้สำหรับพืชสวนเป็นหลัก ไม่มีคำแนะนำให้ใช้ในนาข้าว มันก็แปลกดี แต่เมื่อผมทบทวนแล้ว ผู้ที่ได้ประโยชน์จากการขายปุ๋ยสูตรนี้ให้เกษตรกร คงหนีไม่พ้นร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิต และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าปุ๋ย ในขณะที่เกษตรกรรายดังกล่าว ต้องรับสภาพกับการใช้ปุ๋ยที่ไม่ถูกสูตร ไม่ถูกวิธี ไม่ถูกเวลาเกินไป ผลตอบแทนที่ได้จากการทำนาด้วยการลงทุนใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่ถูกต้อง คงไม่ต้องพูดอะไรกันมาก วัยรุ่นสมัยนี้เขาเรียกว่า ไม่พูดมาก เจ็บคอ

ในท่ามกลางนโยบายเลี้ยงไว้ไม่ให้โต ยังมีเกษตรกรอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งตัดขาดจากนโยบายดังกล่าว สามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง พัฒนาการเกษตรบนพื้นฐานของความรู้ โดยไม่หวังพึ่งนโยบายขายฝันจาก กลุ่มก๊อมนักการเมือง เกษตรกรกลุ่มนี้จึงสามารถเติบโตในอาชีพของตนเอง ไม่ว่าจะนโยบายจะเปลี่ยนแปลง ใดๆ โดยส่วนตัวแล้ว ผมชื่นชมกับวิถีคิดของเกษตรกรกลุ่มนี้มาก ผมไม่ขอฟันธงว่าเกษตรกรกลุ่มนี้เป็น เกษตรกรรุ่นใหม่ หรือเป็นเกษตรกรรุ่นเก่า เพราะเท่าที่ผมได้สัมผัสสัปดาห์ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาให้ หลุดพ้นจากวงจรเลี้ยงไว้ไม่ให้โต มันขึ้นกับว่าจะเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลง หรือ เรียนรู้ด้วยความเคยชิน ปี กลองการเมืองเริ่มแล้ว เราจะยอมเลี้ยงไว้ไม่ให้โต หรือ เราจะโตกันเสียที

สมชาย ชาญณรงค์กุล

รวม.เกษตรสั่งสอบด่วน ข้าวปลอมปนทุพพอมมะลิ-แนะชานาใช้พันธุ์ดี

จากกรณีมีข่าวการปลอมปนในข้าวขาวดอกมะลิ 105 ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและชื่อเสียงข้าวหอม มะลิไทย ซึ่งนายกฤษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเร่งแก้ไขปัญหานั้น ว่าที่ร้อยตรี ดร.กฤษณพงศ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล อธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยว่า ข้าวที่มีอ้างว่าถูกนำมาผสมในข้าวขาวดอกมะลิ 105 นั้นคือ ข้าวหอมพวงเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อายุ เก็บเกี่ยวสั้น 90-95 วัน และเชื่อกันว่าเป็นข้าวที่ผู้ประกอบการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศให้ชานา เพาะปลูกในจ.สุพรรณบุรีประมาณปี 2558 แต่สันนิษฐานว่าข้าวดังกล่าวไม่ใช่ข้าวหอม Jasmine 85 ของ ประเทศเวียดนาม โดยมีผู้ประกอบการผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่ายให้ชานาทั้งที่ไม่ผ่านการขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช จากกรมวิชาการเกษตร และไม่ได้รับรองพันธุ์จากกรมการข้าว แต่มีชานาไม่น้อยหลงเชื่อผู้ประกอบการที่ ชักชวนให้ซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเหล่านี้ ด้วยเห็นว่าเป็นข้าวมีอายุสั้นและขายกลับผู้รับซื้อ ข้าวเปลือกได้ราคาสูงกว่าปกติตามค่าโฆษณา

ปี 2560 กรมการข้าวตรวจสอบพบว่า เริ่มจำหน่ายเมล็ดข้าวหอมพวงเพื่อการค้า ทั้งที่ไม่ได้ขึ้น ทะเบียนพันธุ์ตามพ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 ซึ่งผิดกฎหมาย และกระจายการปลูกในจังหวัดใกล้เคียง กรมการข้าวจึงเพิ่มความเข้มงวดตรวจสอบร้านจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ที่ทำความผิดตามพ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของข้าวหอมพวง ซึ่งเป็นเมล็ดพันธุ์ปลอมปน ไม่ได้คุณภาพ และโฆษณา คุณภาพเกินเท็จ กระทั่งตรวจพบการทำผิด จึงดำเนินคดีกับสถานที่รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้าที่ รวบรวมและขายเมล็ดข้าวหอมพวง 2 ราย ในจ.สุพรรณบุรีและ 1 ราย ที่จ.พิษณุโลก

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันยังมีการลักลอบจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมพวงและชักจูงชานาให้หลงเชื่อ โดย ปลูกมากที่จ.นครสวรรค์ คาดว่ามีพื้นที่ปลูกประมาณ 9,300 ไร่ ใน 10 ตำบลของอ.ชุมแสง หน่วยสำรวจ ไร่นา กรมการข้าวเข้าตรวจค้นร้านจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ที่อ.ชุมแสง แต่ไม่พบการทำผิดตามพ.ร.บ. พันธุ์พืช พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่มีท่าข้าวที่รับซื้อ 2 แห่งคือ ท่าข้าวโนนและท่าข้าวไพรทอง อ. ชุมแสง จ.นครสวรรค์ จึงเข้าตรวจสอบ พร้อมทั้งเข้าเก็บตัวอย่างข้าวหอมพวง ซึ่งทราบว่าเป็นราคาซื้อ ข้าวเปลือกเกี่ยวสดในราคาตันละ 8,000-9,000 บาท สูงกว่าข้าวขาวปกติทั่วไปที่มีราคาประมาณตัน ละ 7,500-7,800 บาท และส่งต่อข้าวเปลือกไปยังผู้ประกอบการโรงสีใน จ.นครสวรรค์ พระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี

ผลตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพเบื้องต้นของตัวอย่างข้าวที่สุ่มเก็บมา 2 ตัวอย่าง พบว่ามีเมล็ดข้าวพันธุ์อื่นปนมากถึง 70 เมล็ดในตัวอย่าง 500 กรัม ขณะเดียวกันพบข้าวแดงปนมากถึง 190 เมล็ดในตัวอย่าง 500 กรัม กล่าวได้ว่า ผลผลิตข้าวเปลือกดังกล่าว แท้จริงมีพันธุ์ปนสูงมาก ดังนั้น จึงขอให้เกษตรกรที่ประสงค์จะปลูกข้าวพื้นนุ่มหันมาปลูกข้าวที่ได้รับการรับรองพันธุ์จากกรมการข้าว เช่น พันธุ์ กข 21 มีความต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หรือพันธุ์ กข 77 ที่มีคุณภาพเมล็ดดีให้ผลผลิตสูง และขณะนี้กรมการข้าวเตรียมรับรองพันธุ์ข้าวพื้นนุ่มพันธุ์ใหม่เพิ่มเติม คือ พันธุ์ กข 79 ที่อายุสั้น ผลผลิตสูงต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ต้านทานโรคไหม้ และมีคุณภาพการสีเป็นข้าวสารคุณภาพดี

ไทย-กัมพูชาจับมือคุมเข้มศตวรรษที่ 21 สร้างเครือข่ายพัฒนาด่านกักกัน

นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เปิดเผยว่า กรมฯ เป็นเจ้าภาพจัดประชุมหารือความร่วมมือด้านกักกันพืชไทย-กัมพูชา ระหว่างวันที่ 27-29 มกราคม 2562 ณ โรงแรมแคนทารี อ. กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี ซึ่งเป็นการประชุมบูรณาการความร่วมมือด้านกักกันพืชอย่างเป็นทางการครั้งแรก ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยมีท่าน H.E. Ngin Chhay, Delegate of Royal Government of Cambodia, Director General of the General Directorate of Agriculture เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายกัมพูชา วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านกักกันพืชระหว่างหน่วยงานกักกันพืชของไทยและกัมพูชา ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจพืช ตลอดจนสนับสนุนใฝ่ระวังศตวรรษที่ 21 อาจติดมากับการค้าระหว่างประเทศ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ด่านพรมแดนทั้งสองประเทศ จะส่งผลต่อการทำงานร่วมกันในอนาคต

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า ตลอดแนวพรมแดนไทย-กัมพูชา ที่มีระหว่างทางกว่า 798 กิโลเมตร จากจ.ตราดถึงจ.อุบลราชธานี มีด่านตรวจพืชตั้งอยู่ 7 ด่าน ครอบคลุมจุดผ่านแดนถาวรทั้ง 6 แห่ง และจุดผ่อนปรน 9 แห่ง รวมทั้งสิ้น 15 แห่ง นับว่าทั้งสองประเทศมีช่องทางนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างกันเป็นจำนวนมากไม่น้อย จึงอาจเกิดความเสี่ยงต่อการติดเข้ามาของศตวรรษที่ 21 ได้ โดยเฉพาะเมื่อการค้าสินค้าเกษตรขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และตามกฎหมายว่าด้วยการกักกันพืชของไทย การนำเข้าสินค้าพืชซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้าจะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงศตวรรษที่ 21 ก่อน

สำหรับกัมพูชามีสินค้าที่ผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศตวรรษที่ 21 แล้ว 9 ชนิด ได้แก่ พริก ผลสดของพืชตระกูลส้ม เมล็ดพันธุ์มะเขือเทศ ผลสดของพืชตระกูลกล้วย หัวมันฝรั่งสำหรับการแปรรูป เมล็ดข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด และ มะม่วงแก้ว การนำเข้าสินค้ามีการกำหนดเงื่อนไขในการควบคุมและกำจัดศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างกันไปในแต่ละชนิดสินค้า เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะไม่มีการติดเข้ามาของศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญระหว่างกันได้ จากนั้นคณะกรรมการเกษตรของกัมพูชายังเยี่ยมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านตรวจพืชของไทย ณ จุดผ่านแดนบ้านเขาหิน ตลอดจนเยี่ยมชมการปฏิบัติงานในเขตควบคุมศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นไปตามพ.ร.บ. กักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาการอารักขาพืชระหว่างประเทศ